

پاسخ نامه جزا

سوال 81

مطابق قسمت اول ماده ۱ قانون تشدید: «هر کس از راه حيله و تقلب مردم را به وجود شرکت‌ها یا مؤسسات موهوم فریب دهد و وجوه یا اموالی تحصیل کند، کلاهبردار محسوب می‌شود». اینجا دقیقاً با ایجاد شرکت موهوم و بردن مال، مصداق کلاهبرداری است.

سوال 82

طبق قسمت اول ماده ۱ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری، هر کس با حيله و تقلب مردم را به وجود شرکت‌ها یا کارخانه‌های موهوم فریب دهد و از این طریق مال آنان را ببرد، کلاهبردار محسوب می‌شود.

در فرض سؤال، فرد با نسبت دادن کارخانه‌ای که اساساً

وجود ندارد (موهوم بودن) مردم را فریب داده و از این طریق مالشان را تصاحب کرده است.

بنابراین عمل او دقیقاً مشمول کلاهبرداری ساده است.

سوال 83 

ماده ۴ قانون تشدید تعریض می کند که کسانی که با تشکیل یا رهبری شبکه به ارتشا، اختلاس یا کلاهبرداری مبادرت کنند، علاوه بر ضبط و استرداد اموال و انفصال دائم از خدمات دولتی، به حبس از ۱۵ سال تا ابد محکوم می شوند.

اما اگر رفتار آنان مصداق کامل مفسد فی الارض باشد، در این صورت مجازات شان همان مجازات مفسد فی الارض (اعدام) خواهد بود.

در سؤال، چون شبکه تشکیل شده و آثار آن در حد اخلال گسترده در نظام اقتصادی است، مصداق مفسد فی الارض است.

سوال 84

طبق ماده ۷۴۱، هر کس به طور غیرمجاز با تغییر یا محو یا وارد کردن داده‌ها از سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی، مال یا منفعت یا خدمات یا امتیازات مالی تحصیل کند، علاوه بر رد مال به صاحبش، به حبس ۱ تا ۵ سال یا جزای نقدی از ۱۶۵ تا ۸۲۵ میلیون ریال یا هر دو محکوم می‌شود.

در اینجا «الف» با تغییر داده‌های سامانه بانکی و تحصیل وجه، مشمول همین ماده است.

سوال 85

طبق ماده ۱۰۵ قانون ثبت، هرکس نسبت به ملکی که متعلق به دیگری است، تقاضای ثبت یا سند مالکیت نماید یا سند مالکیت مجدد تحصیل کند، کلاهبردار محسوب می‌شود.

سوال 86

طبق قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر، عمل «الف» چون با قصد تملیک مال دیگری بدون اذن یا نمایندگی و با تنظیم سند رسمی انجام شده، انتقال مال غیر محسوب می‌شود و کلاهبرداری ثبتی یا صرف معامله فضولی نیست.

سوال 87

طبق ماده ۲ قانون تشدید، خرید و فروش امتیازات خاص مثل جواز صادرات و واردات یا سوءاستفاده از آنها، تحصیل مال از طریق نامشروع محسوب شده و مجازات آن علاوه بر رد اصل مال، حبس یا جزای نقدی است.

سوال 88

مطابق ماده دوم قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تبانی می‌کنند، اگر شخص ثالثی با تبانی وارد دعوا یا اعتراض شود تا مال دیگری را تضییع کند، عمل او و طرف اصلی دعوا کلاهبرداری محسوب

می‌شود و مجازات همان جرم را دارد.

سوال 89

طبق ماده ۱۱۷ قانون ثبت، هر کس نسبت به عین یا منفعت مالی به موجب سند رسمی یا عادی حقی به دیگری بدهد و سپس بر همان مال به موجب سند رسمی معامله یا تعهدی معارض کند، مرتکب جرم معامله معارض شده و به ۳ تا ۱۰ سال حبس با اعمال شاقه محکوم می‌شود.

در اینجا چون معامله اول با سند عادی و معامله دوم با سند رسمی بوده، مصداق بارز معامله معارض است.

سوال 90

مطابق ماده ۳۴۹ قانون تجارت، اگر دلال برخلاف وظیفه یا عرف تجارتي به نفع طرف دیگر اقدام کند یا وجهی از او بگیرد، حق اجرت و مخارج ندارد و افزون

بر آن، به مجازات خیانت در امانت محکوم می‌شود.
معامله اما صحیح است و فقط ضمانت اجرا علیه خود
دلال اعمال می‌شود.

سوال 91

طبق ماده ۵۵۵ قانون تجارت، اگر مدیر تصفیه در حین
تصدی اموال ورشکسته، وجوه را حیفا و میل نماید، به
مجازات خیانت در امانت محکوم می‌شود، نه صرفاً
مسئول مدنی یا متخلف انتظامی.

سوال 92

طبق ماده ۹۲ قانون تجارت، هر کس برخلاف حقیقت
مدعی وقوع تعهد خرید یا تأدیه سهام شود یا جعلیاتی
منتشر کند، کلاهبردار محسوب می‌شود، اعم از اینکه

عملیات مؤثر شده یا نشده باشد. پس جرم تحقق یافته حتی اگر کسی وجهی نپرداخته باشد.

سوال 93

طبق ماده ۱۱۵ ق.ت:

موسسین و مدیرانی که خلاف واقع پرداخت سرمایه یا تسلیم سهم‌الشرکه غیرنقدی را اظهار کنند → کلاهبردارند.

کسانی که به طور متقلبانه سهم‌الشرکه غیرنقدی را بیش از ارزش واقعی تقویم کنند → کلاهبردارند.

مدیرانی که منافع موهومی تقسیم کنند → کلاهبردارند. بنابراین در فرض سؤال، هم موسسین و هم مدیران کلاهبردارند.

سوال 94

طبق ماده ۶۷۴ ق.م.ا، هرگاه مالی به عنوان امانت یا

اجاره یا رهن یا وکالت به کسی سپرده شود و شخص آن را به ضرر مالک استعمال یا تصاحب یا تلف یا مفقود نماید، خیانت در امانت محقق است. در فرض سؤال، «ب» خودرو را برخلاف توافق استفاده کرده و در نتیجه موجب ورود ضرر به مالک شده است. ⇒ خیانت در امانت.

سوال 95

طبق ماده ۶۷۳ ق.م.ا، هرکس از سفید امضا یا سفید مهری که به او سپرده شده یا به هر طریق به دست آورده سوءاستفاده کند، به مجازات مقرر (۶ ماه تا ۱ سال و ۶ ماه حبس) محکوم می‌شود. در فرض سؤال، «ب» سفید امضا را برخلاف توافق پر کرده و به ضرر مالک استفاده کرده است ⇒ خیانت در امانت خاص (سوءاستفاده از سفید امضا).

سوال 96

طبق ماده ۵ قانون تشدید، اگر کارمند یا مأمور دولت یا نهادهای عمومی اموالی را که بر حسب وظیفه به او سپرده شده است، به نفع خود یا دیگری برداشت یا تصاحب کند، مختلس محسوب می‌شود.

در فرض سؤال، کارمند وجه سپرده‌شده به او برای پرداخت حقوق کارکنان را تصاحب کرده است ⇒ اختلاس.

خیانت در امانت (۶۷۴ ق.م.ا) شامل اموال سپرده‌شده‌ی خصوصی است، نه اموال دولتی که به کارمند حسب وظیفه سپرده شده است.

کلاهبرداری (ماده ۱ قانون تشدید) مستلزم فریب و توسل به وسایل متقلبانه است که در اینجا وجود ندارد.

تصرف غیرقانونی در اموال دولتی عنوان عام‌تری است ولی در اینجا چون شرایط اختلاس محقق است، عنوان خاص مقدم می‌شود.

طبق ماده ۶ قانون تشدید، شروع به اختلاس ⇒
حداقل مجازات اختلاس.

در صورتی که مرتکب در مرتبه مدیرکل یا بالاتر باشد،
علاوه بر آن، به انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم
می‌شود.

پس در فرض سؤال: مدیرکل → شروع به اختلاس →
حداقل مجازات + انفصال دائم.

سوال 98

طبق ماده ۲ قانون مبارزه با پولشویی، جرم پولشویی
شامل «تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید
حاصل از فعالیت‌های غیرقانونی با علم به منشأ آن» و
همچنین «تبدیل، مبادله یا انتقال عواید به منظور
پنهان کردن منشأ غیرقانونی آن» می‌شود. در این
مسئله آقای الف هم عواید حاصل از فروش غیرقانونی
را تحصیل کرده و هم با انتقال پول به خارج از کشور،
عملاً در حال پنهان کردن منشأ غیرقانونی آن است.

بنابراین رفتار او مطابق بند ب ماده ۲ جرم پولشویی محسوب می شود.

سوال 99 

طبق ماده ۲۸ قانون ثبت، اگر متولی یا نماینده اوقاف در اثر تبانی تکلیف خود در اعتراض و دفاع از حقوق موقوفه را انجام ندهد، عمل او خیانت در امانت محسوب می شود.

سوال 100 

مطابق ماده ۱۰۰ قانون ثبت، اگر سردفتر یا مستخدم ثبت، سندی را بدون حضور اشخاصی که مطابق قانون باید حضور داشته باشند ثبت کند، در حکم جاعل در اسناد رسمی محسوب و به مجازات مقرر برای جعل و تزویر اسناد رسمی محکوم خواهد شد.